

Πίνακες (1&2)

Πίνακας 1: Κατευθύνσεις στις επιμέρους αναπτυξιακές και διοικητικές ενότητες ανά χωρική ενότητα	
Ενότητα Λέσβου	
Λέσβος	
Πρωτογενής τομέας	Δίδεται άμεση προτεραιότητα στην προστασία των γεωργικών εκτάσεων με ελαιοκαλλιέργεια, από όπου παράγεται το ΠΓΕ ελαιόλαδο της Λέσβου. Προωθείται κατά προτεραιότητα η χωροθέτηση ΠΟΑΠΔ ή ΒΙΟΠΑ, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας/ ανταγωνιστικότητας, την αντιμετώπιση προβλημάτων ρύπανσης και την άμεση τροφοδότηση της τυποποίησης και επεξεργασίας των προϊόντων αυτών. Επιπλέον, προωθείται η διείσδυση ποιοτικών προϊόντων αγροτικής παραγωγής στον τουρισμό.
	Η περιοχή Γέρας Λέσβου χαρακτηρίζεται ως περιοχή με υδατοκαλλιεργητικό ενδιαφέρον, όπου μπορεί να εξεταστεί η θεσμοθέτηση ΠΟΑΥ.
Δευτερογενής τομέας	Προωθείται η παραγωγή επεξεργασμένων και τυποποιημένων αγροτικών προϊόντων, η διείσδυση ποιοτικών προϊόντων στην αγορά του τουρισμού, η ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργειών και μονάδων τυποποίησης και εξαγωγής ψαριών, καθώς και η αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου.
	Προωθείται η δημιουργία ΠΟΑΠΔ που θα σχετίζεται με την αγροτική παραγωγή και αντίστοιχες μονάδες καθετοποίησης και μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.
	Κρίνεται απαραίτητη η συγκέντρωση λοιπών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα σε εκτός σχεδίου περιοχή που να πληροί βασικές προϋποθέσεις (όχι σε μεγάλη απόσταση από τη Μυτιλήνη, με ικανοποιητική οδική πρόσβαση, ικανή έκταση για τη χωροθέτηση των απαραίτητων υποδομών, κ.λπ.), με τη δυνατότητα μετεξέλιξης της περιοχής συγκέντρωσης ή τμήματός της σε Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟΠΑ), με πολεοδόμηση, εφόσον παρατηρηθεί ικανή συγκέντρωση μονάδων.
Τριτογενής τομέας	Ανάδειξη της Λέσβου σε σταθμό κρουαζιέρας με πρόβλεψη ζώνης για εξυπηρέτηση κρουαζιέρας εντός της λιμενικής ζώνης του επιβατικού λιμένα στη Μυτιλήνη και το Σίγρι.
	Δημιουργία σύγχρονων κέντρων θερμαλισμού σε περιοχές που διαθέτουν τους κατάλληλους φυσικούς πόρους (Πολιχνίτος, Θέρμα Κόλπου Γέρας, Λουτρόπολη Θερμής, Εφταλού, Λισβόρι).
	Η Λέσβος, με την ανακήρυξή της σε γεωπάρκο της UNESCO, έχει αποκτήσει ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα για την περαιτέρω ανάπτυξη του γεωτουρισμού. Προωθείται η ένταξη των σημείων γεωλογικού ενδιαφέροντος σε τουριστικά δίκτυα (θεματικά ή μη).
Ενότητα Λήμνου	
Λήμνος	
Πρωτογενής τομέας	Δίδεται άμεση προτεραιότητα στην προστασία των γεωργικών εκτάσεων με αμπελοκαλλιέργεια και προωθείται η βέλτιστη οργάνωση της παραγωγής και η χωροθέτηση ΠΟΑΠΔ ή ΒΙΟΠΑ με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας/ ανταγωνιστικότητας, την αντιμετώπιση προβλημάτων ρύπανσης και την άμεση τροφοδότηση της τυποποίησης και επεξεργασίας

	των προϊόντων αυτών. Επιπλέον, προωθείται η διείσδυση ποιοτικών προϊόντων αγροτικής παραγωγής στον τουρισμό.
Δευτερογενής τομέας	<p>Προωθείται η παραγωγή επεξεργασμένων και τυποποιημένων αγροτικών προϊόντων, η διείσδυση ποιοτικών προϊόντων μεταποίησης στην αγορά του τουρισμού και η χωρική οργάνωση των δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα σε συγκεντρώσεις, ώστε να ευνοείται η λειτουργία τους και να μη παρεμποδίζονται άλλες δραστηριότητες.</p> <p>Προωθείται ΠΟΑΠΔ που θα σχετίζεται με την αγροτική παραγωγή και αντίστοιχες μονάδες καθετοποίησης και μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.</p> <p>Κρίνεται απαραίτητη η συγκέντρωση λοιπών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα σε εκτός σχεδίου περιοχή που να πληροί βασικές προϋποθέσεις, με τη δυνατότητα μετεξέλιξης της περιοχής συγκέντρωσης ή τμήματός της σε Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟΠΑ), με πολεοδόμηση, εφόσον παρατηρηθεί ικανή συγκέντρωση μονάδων.</p>
Τριτογενής τομέας	<p>Ανάδειξη της Λήμνου σε σταθμό κρουαζιέρας με πρόβλεψη ζώνης για εξυπηρέτηση κρουαζιέρας εντός της λιμενικής ζώνης του επιβατικού λιμένα στη Μύρινα.</p> <p>Αξιοποίηση της ιαματικής πηγής των Θέρμων της κοινότητας Κορνού.</p> <p>Η Λήμνος, με το κηρυγμένο Απολιθωμένο Δάσος στον Μούδρο αποκτά ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη του γεωτουρισμού και εισέρχεται σε ένα εν δυνάμει δημιουργούμενο δίκτυο γεωτόπων της ευρύτερης περιοχής. Προωθείται η ένταξη των σημείων γεωλογικού ενδιαφέροντος σε τουριστικά δίκτυα (θεματικά ή μη).</p>
Αγ. Ευστράτιος	
Πρωτογενής τομέας	Προτείνεται η μέθοδος της υδροπονίας ως η πλέον αειφορική μέθοδος καλλιέργειας, για την πλήρη κάλυψη των θρεπτικών αναγκών του νησιού και την τροφική αυτάρκεια του.
Δευτερογενής τομέας	Για την ανάπτυξη των κτηνοτροφικών μονάδων του νησιού προβλέπονται αυτόνομες σταθερές εφαρμογές παροχής ενέργειας βασισμένες σε φωτοβολταϊκά και κυψέλες καυσίμου, οι οποίες δεν έχουν σήμερα πρόσβαση στο ηλεκτρικό δίκτυο της ΔΕΗ.
Τριτογενής τομέας	<p>Προωθείται η ήπια ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρεται ως κατάλληλη θέση για τη δημιουργία καταδυτικού πάρκου-καταδυτικών διαδρομών το νησάκι Ρούμππος, στο βόρειο, νότιο, ανατολικό και βορειοανατολικό του τμήμα.</p>
Ενότητα Χίου	
Χίος	
Πρωτογενής τομέας	<p>Προτείνεται η ένταξη των περιοχών μαστιχοκαλλιέργειας (εθνικό προϊόν) και ελαιοκαλλιέργειας για παραγωγή ελαιολάδου Χίου (ΠΓΕ) σε καθεστώς γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.</p> <p>Ιδιαίτερη σημασία έχει η διείσδυση ποιοτικών προϊόντων της αγροτικής παραγωγής (ελιές, εσπεριδοειδή, δημητριακά, σιτάρι, όσπρια, αρωματικά φυτά και κηπευτικά, τυροκομικά) στον τουρισμό.</p> <p>Ως περιοχές με περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης για ιχθυοκαλλιέργεια αναγνωρίζονται οι θαλάσσιες περιοχές της Λαγκάδας Χίου. Στην περιοχή θα πρέπει να θεσμοθετηθεί ΠΟΑΥ.</p>
Δευτερογενής τομέας	<p>Προωθείται η ανάπτυξη μονάδων και συστημάτων καθετοποίησης και τυποποίησης των ποιοτικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα. Σημαντικό παράγοντα αποτελεί η ύπαρξη εργοστασίου - εκχυμωτηρίου στον Κάμπο Χίου.</p> <p>Στην περιοχή των Καμποχώρων μπορεί να αναπτυχθεί υποδοχέας προσανατολισμένος στην καθετοποίηση και τυποποίηση της παραγωγής</p>

	<p>προϊόντων όπως γλυκίσματα, χυμοί, αρωματοποιία κ.λπ.</p> <p>Στα Μαστιχοχώρια είτε κοντά στην περιοχή του Πυργίου είτε κοντά στο Λιμάνι των Μεστών μπορεί να αναπτυχθεί υποδοχέας προσανατολισμένος στην τυποποίηση και καθετοποίηση της παραγωγής προϊόντων όπως η μαστίχα, το κρασί, το μέλι, το λάδι, τα κτηνοτροφικά προϊόντα, κ.λπ., ή ακόμη και τα προϊόντα κεραμοποιίας ή δομικών υλικών αξιοποιώντας την παράδοση και τις φυσικές πηγές της περιοχής.</p> <p>Πρωθείται η δημιουργία ΠΟΑΠΔ που θα σχετίζεται με την αγροτική παραγωγή και αντίστοιχες μονάδες καθετοποίησης και μεταποίησης αγροτικών και άλλων τοπικών προϊόντων.</p> <p>Κρίνεται απαραίτητη η συγκέντρωση λοιπών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα σε εκτός σχεδίου περιοχή που να πληροί βασικές προϋποθέσεις (όχι σε μεγάλη απόσταση από τη Χίο, με ικανοποιητική οδική πρόσβαση, ικανή έκταση για τη χωροθέτηση των απαραίτητων υποδομών κ.λπ.), με τη δυνατότητα μετεξέλιξης της περιοχής συγκέντρωσης ή τμήματός της σε Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟΠΑ), με πολυεξόδομηση, εφόσον παρατηρηθεί ικανή συγκέντρωση μονάδων.</p>
Τριτογενής τομέας	<p>Ανάδειξη της Χίου σε σταθμό κρουαζιέρας με πρόβλεψη ζώνης για εξυπηρέτηση κρουαζιέρας εντός της λιμενικής ζώνης του επιβατικού λιμένα στην πόλη της Χίου και του λιμένα των Μεστών.</p> <p>Ανάπτυξη του θερμαλισμού στην περιοχή των ιαματικών πηγών στα Αγιάσματα.</p> <p>Πρωθείται η ένταξη των σημείων γεωλογικού ενδιαφέροντος (λ.χ. σπήλαιο Αγ. Γάλακτος, Ψαρώνας, περιοχή Κορακάρη, περιοχή Κεραμείων) σε τουριστικά δίκτυα (θεματικά ή μη).</p>
Ψαρά	
Πρωτογενής τομέας	Επιδιώκεται η επαύξηση της αρδευόμενης γεωργικής γης, ενώ ενισχύεται η κτηνοτροφία ως σημαντικός παράγοντας στη διαμόρφωση του αγροτικού εισοδήματος.
Τριτογενής τομέας	Πρωθείται η ήπια ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
Δήμος Οινουσσών	
Πρωτογενής τομέας	Επιδιώκεται η επαύξηση της αρδευόμενης γεωργικής γης, ενώ ενισχύεται η κτηνοτροφία ως σημαντικός παράγοντας στη διαμόρφωση του αγροτικού εισοδήματος.
Τριτογενής τομέας	<p>Πρωθείται η ήπια ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.</p> <p>Πρωθείται η ανάπτυξη του αθλητικού και πολιτιστικού τουρισμού και η αναβάθμιση και προβολή του υφιστάμενου Αθλητικού-Πολιτιστικού Κέντρου.</p> <p>Προτείνεται η ανάπτυξη αγροτουριστικών μονάδων παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών.</p>
Ενότητα Σάμου	
Σάμος	
Πρωτογενής τομέας	<p>Προτείνεται η ένταξη των περιοχών αμπελοκαλλιέργειας για οينوποιία (εθνικό προϊόν) και ελαιοκαλλιέργειας για παραγωγή ελαιόλαδου Σάμου (ΠΓΕ) σε καθεστώς γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.</p> <p>Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στη διεύθυνση ποιοτικών προϊόντων της αγροτικής παραγωγής (κρασί, ελαιόλαδο, αρωματικά φυτά, εσπεριδοειδή κ.λπ.) στον τουρισμό.</p>

Δευτερογενής τομέας	Πρωωθείται η ανάπτυξη συστημάτων καθετοποίησης και τυποποίησης των ποιοτικών προϊόντων του πρωτογενή τομέα. Στην κατεύθυνση αυτή θεωρείται αναγκαίος ο καθορισμός οργανωμένου υποδοχέα, ως ΠΟΑΠΔ μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, σε περιοχή όπου ήδη υφίστανται συγκεντρώσεις δραστηριοτήτων του δευτερογενή τομέα (π.χ. ΝΔ Βαθέως).
Τριτογενής τομέας	Ανάδειξη της Σάμου σε σταθμό κρουαζιέρας με πρόβλεψη ζώνης για εξυπηρέτηση κρουαζιέρας εντός της λιμενικής ζώνης του επιβατικού λιμένα στο Βαθύ και το Καρλόβασι.
	Αξιοποίηση και ανάδειξη των φυσικών σπηλαίων (π.χ. σπήλαιο Πυθαγόρα) και φαραγγίων.
Ενότητα Ικαρίας	
Ικαρία	
Πρωτογενής τομέας	Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στη διεύθυνση ποιοτικών προϊόντων της τοπικής αγροτικής παραγωγής (μέλι, τυριά, κ.λπ.) στον τουρισμό.
	Όσον αφορά στον κλάδο της αλιείας, θα πρέπει να ληφθούν διαχειριστικά μέτρα στο πλαίσιο της προτεινόμενης ΠΕΧΠ για το θαλάσσιο χώρο.
Δευτερογενής τομέας	Πρωωθείται η ανάπτυξη συστημάτων καθετοποίησης και τυποποίησης των ποιοτικών προϊόντων του πρωτογενή τομέα (μέλι, τυριά, κ.λπ.). Στην κατεύθυνση αυτή θεωρείται αναγκαίος ο καθορισμός οργανωμένου υποδοχέα όχι κατ'ανάγκη πολεοδομημένου, ως ΠΟΑΠΔ μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, σε περιοχή όπου ήδη υφίστανται συγκεντρώσεις δραστηριοτήτων του δευτερογενή τομέα.
Τριτογενής τομέας	Ανάδειξη της Ικαρίας σε σταθμό κρουαζιέρας με πρόβλεψη ζώνης για εξυπηρέτηση κρουαζιέρας εντός της λιμενικής ζώνης του επιβατικού λιμένα στον Εύδηλο.
	Η Ικαρία διαθέτει ιδιαίτερα πλεονεκτήματα για την ανάδειξή της σε πόλο ανάπτυξης ιαματικού τουρισμού. Πρωωθείται η οργάνωση σε ολοκληρωμένο δίκτυο και η αξιοποίηση πηγών (Κράτσα, Αρτέμιδος και Παμφίλη, Κέντρο Υδροθεραπείας Απόλλωνα στην πλατεία των Θερμών, πηγή Αγ. Κυριακής, περιοχή Πηγή ανατολικά του χωριού «Ξυλοσύρτης», ιαματικές πηγές Λευκάδος κ.α.).
	Αξιοποίηση και ανάδειξη των πολυάριθμων και δυσπρόσιτων φυσικών σπηλαίων και του φαραγγιού του Χάλαρη.
Φούρνοι	
Πρωτογενής τομέας	Προτείνεται η ήπια ανάπτυξη κλάδων του πρωτογενή (αλιεία, κτηνοτροφία)
Τριτογενής τομέας	Πρωωθείται η ήπια ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Πίνακας 2: Εξειδίκευση κατευθύνσεων ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς	
Λέσβος	Ανάπλαση του παραλιακού μετώπου (Προκυμαία και Επάνω Σκάλα Μυτιλήνης, από Μακρύ Γυαλό μέχρι Ταμπκαριά).
	Οργανωμένη αξιοποίηση θυλάκων παραδοσιακής βιομηχανίας - βιοτεχνίας της προπολεμικής περιόδου και κενών κατοικιών που δεν εντάσσονται λειτουργικά στον ιστό των οικισμών, όπως στον Πολιχνίτο και στο Πέραμα.
	Διατήρηση και ανάδειξη των κελυφών παλαιών βιομηχανικών συγκροτημάτων στη Μυτιλήνη, από Καλαμάρη έως Ταμπκαριά, στο Πέραμα Γέρας, στο Πλωμάρι και στο Ντίπτι (Σκάλα Συκούντας).
	Σύνδεση της περιοχής του Κάτω Κάστρου και Επάνω Σκάλας στη Μυτιλήνη, στα πλαίσια της ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων.
	Ανάδειξη της θέσης Ροδαφνίδια, όπου έχουν εντοπισθεί στοιχεία πρώιμης

	κατοίκησης.
	Ανάδειξη των οθωμανικών λουτρών στις θερμοπηγές.
Λήμνος	Προστασία του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος των αρχαιολογικών χώρων Ηφαιστία, Καβείριο και Πολιόχνης.
	Ειδική σήμανση στη θέση Ούριακος.
	Ανάδειξη του ιστορικού κέντρου της Μύρινας μέσω αρχαιολογικών περιπάτων.
	Ανάπλαση παραλιακού μετώπου στις περιοχές Ρωμαϊκό και Τούρκικο Γυαλό στη πόλη της Μύρινας, με στόχο την τουριστική αξιοποίησή τους.
	Προστασία των μονοπατιών-πεζοπορικών διαδρομών (π.χ. Φυσίνη-Λιμανάκι της Αγιάς-Άγιος Μάρνος, Παναγιά η Κακκαβιώτισσα, Προφήτης Ηλίας στη Λήμνο και Λιμάνι-Μικρά Αυλάκια στον Άγιο Ευστράτιο). Αποτρέπεται η μετατροπή τους σε δρόμους.
Αγ. Ευστράτιος	Προστασία του δικτύου μονοπατιών-πεζοπορικών διαδρομών. Αποτρέπεται η μετατροπή τους σε δρόμους.
	Αποκατάσταση και ανάδειξη του παλιού οικισμού του Αγ. Ευστράτιου.
Χίος	Ανάδειξη του δικτύου των Βιγλών της Χίου, σε συνδυασμό με τους μεσαιωνικούς οικισμούς που προστάτευαν, με πλήρη αποκατάσταση κτιρίων, προβολή και ένταξή τους σε δίκτυα επισκεπτών πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
	Ανάδειξη και αξιοποίηση, ειδικότερα, του οικισμού του Κάμπου και των μεσαιωνικών οικισμών Πυργίου, Μεστών, Ολύμπων.
	Δημιουργία εκτεταμένου δικτύου μονοπατιών για τη σύνδεση και ανάδειξη των ιστορικών, πολιτιστικών και φυσικών πόρων κάθε περιοχής.
Ψαρά	Προστασία και ανάδειξη οικισμού Ψαρών και ένταξή του σε τουριστικά δίκτυα διαδρομών.
	Δημιουργία διαδρομών φυσικού και πολιτισμικού ενδιαφέροντος, μέσω της ανάπτυξης εκτεταμένου δικτύου μονοπατιών.
Οινούσες	Προστασία και ανάδειξη οικισμού Οινουσών και ένταξή του σε τουριστικά δίκτυα διαδρομών.
	Δημιουργία διαδρομών φυσικού και πολιτισμικού ενδιαφέροντος, μέσω της ανάπτυξης εκτεταμένου δικτύου μονοπατιών.
Σάμος	Ανάδειξη της αρχαίας αγοράς του Πυθαγορείου.
	Δημιουργία δικτύου διαδρομών στην ευρύτερη περιοχή του Πυθαγορείου. Ανάδειξη μονοπατιών που συνδέουν το όρος Καρβούνη με την περιοχή του Πυθαγορείου.
	Προστασία υφιστάμενων δικτύων των μονοπατιών-πεζοπορικών διαδρομών (π.χ. Μανωλάτες-Σταυρινήδες, προς Κορυφή του Κέρκη -ανατολικό μονοπάτι-, Κορυφή του Κέρκη -νότιο μονοπάτι-, Νικολούδες-Μεγάλο Σεϊτάνι, Νικολούδες-Τσουρλαίοι, κ.λπ.). Αποτρέπεται η μετατροπή τους σε δρόμους.
Ικαρία	Συντήρηση του αρχαιολογικού χώρου του Ναξ.
	Δημιουργία του δικτύου: Κάμπος-Αρχαία Οινόη- Πύργος Δράκανου.
Φούρνοι	Προστασία και ανάδειξη οικισμού Θύμαινας.
	Δημιουργία του δικτύου: Λόφος Αγίου Γεωργίου-Πετροκοπιό-Χρυσομηλιά-Καμάρι, με στόχο την ανάδειξη του λόφου Αγίου Γεωργίου.